

Lippowitz család tulajdonában levő Wiener Journal, a Sieghard-Singer által irányított Bodenkreditanstalt, Rotschild Kreditanstalt-ja közismert kapcsolatokat tartott a Heimwehrrel, ezzel szemben az élenként antiszemita kormányzat támogatta a „hazafias” zsidókat a marxista zsidók ellenében. Franciaországban a zsidó hazafiak szövetsége, amely testvéri kapcsolatot melengelt a nyíltan fasista Croix de Feu-vel, éppen olyan kedves gyermeke az uralmi rendnek, mint a többi hazafias alakulatok. A revizionista-fasista harci készülségek a minap cseh kormánytámogatással rendezték meg nagy hadgyakorlatukat, amelyen cseh és lengyel tisztok aktív részt vettek.

A zsidó militarista-imperiálista fasizmus tehát, részint az arabok elnyomására, részint a palesztinai zsidó munkások bilincselésére, részint egyéb imperiálista célkitűzések segélyezésére és kihasználására nagyvonalúan kialakult már. E fasizmus ellen a palesztinai zsidó munkásság öntudatos része az arab munkásokkal együtt hősies küzdelmet vív. A múlt évi októberi felkelésnél arab és zsidó munkások már együtt tüntettek az angol mandátum, a Jabotinski-ing és a zsidó nagytökével oly szorosán egybefonódó arab nagybirtokek ellen.

(Paris)

Mikes Imre

INTELLEKTUALIS DEMAGÓGIA

Prágában lezajlott a filozófiai kongresszus. A logisztika vitakozott az absztrakcióval, a demokrácia, létét bizonykodón, önmagával, a végén még egy rezolúció is született a szellem szabadságáról. Egy külön filozófus-„Führer” vezetése alatt a németek is ott voltak és a szellem szabadságát senki sem kérte tőlük számon. Hazamenve tehát nyugodtan folytathatják munkájukat, melynek irányelvét a magdeburgi filozófiai kongresszus szögezte le emígyen: „Meg kell állapítanunk, hogy a német főiskolák új szelleme, nem a filozófiából, de az SA szelleméből fog megszületni.”

A német SA-filozófia szabad menlevelet kapott. A fasizmus prágai magyar íródeákjainak tehát nem kellett résen lenni, nem kellett védekezni. Mit tesz tehát ilyenkor egy Neubauer Pál? Mit tehet egy zsidóból lett német-magyar fasiszta, aki még nemrég Romain Rolland barátságával és leveleivel dicsekedett? Tolvajt kiállt és vezércikkben „a prágai filozófiai kongresszus figyelmébe” ajánlja a német emigráció szellem-bűnét, mely „szégyene az intellektuális demagógiának” és „egyenesen a rosszhiszeműség propaganda-minisztériuma.”

Heinrich Mann és Lion Feuchtwanger, Becher és Brecht, Einstein és Ehrenstein, Ottwalt és Toller, Grosz és Heartfield: intellektuális demagógia! Az SA-filozófia kezdi kitermelni a maga gyümölcsseit, a maga szövetségeseit és szellemcinkosait. Neubauer Páltól azonban még egy Goebbel is tanulhatna. Nem védi és magasztalja a hitlerizmust, lehetőleg a szájába se veszi ezt a szót, nem agítál, nem toboroz és mégis pénzzel fel nem mérhető szövetséges, ravasz és okos, aki észrevétlenül fertőz, hogy annál biztosabban hathasson. Neubauer nem Hitleret védi, nem az antifasizmust támadja, neki egyszerűen csak a német szellem a szívügye és így filozófiai érzése nem engedi meg, hogy Goethét, Kantot, Nagy Frigyeset és Luthert meghamisítsák. Neubauer a filozófiai kongresszus méltóságának megfelelő formában denunciót, amikor az emigráció bűnének illusztrálására egy híres német emigráns író következő „megejtő paradoxonját” választja céltáblául: „A Goethe-év Németországban úgy festett, mint egy hatnapos kerékpárverseny... Nietzsche egyetlen hatása a félreértett emberfelettség... Nagy Frigyes emléke már csak fuvolahangverseny, Kantból egy katonai parancs maradt meg mindössze, a Pál templomból a Frankfurter Zeitung lett... és a reformáció vége a horog-kereszt. Ez Németország.”

Pedig ez Németország! Kapásból vett intellektuális pillanatfelvétel arról a Németországról, mely a hitlerizmusba torkolt, arról az országról, mely a fasizmus uralma alatt odáig süllyedt, hogy legnagyobb ellensége: a szellem. Kant, Goethe, Nietzsche neve ne tévesszen meg senkit, ők ugyanúgy számúzve vannak az SA-filozófiából, mint Mrax, vagy Freud. Goethe, Kant és Nietzsche nem védekezhetnek: a könyvmáglya kótyagosai a maguk igazolását olvassák, erőszakolják ki belőlük (Petőfi vajjon védekezhet, amikor egy Pekár Gyula használja fel a reakció céljaira??) Ahol nincs szellem, nincs tartalom, ott csak a frázis él, ott idézeteket lopnak és falazókat keresnek. A fasizmusnak nincs erkölcsi eszméje, nincs lélektartalma, eszköz csupán, demagógia, öserdő atavizmus. A szellem — a hét cioni bölcs fertőző nyavalyája, a humanizmus — degeneráció, a szellem művelői intellektbestiák. Az SA-filozófia egyetlen célja a gyilkos indulatok permanenciántartása az imperializmus javára. Kulturája a gyilkosság kulturája. Filozófiája nem lehet, irodalma, színháza, művészete nincs, csak propagandaminisztériuma és a náci-csalhatalanság terror törvénye: „Miatán mi, nemzeti szocialisták meg vagyunk győződve arról, hogy nekünk van igazunk, nem tűrhetünk magunk mellett mást, aki azt állítja, hogy neki van igaza. Mert, ha igaza van, akkor kell hogy nemzetiszocialista legyen, vagy pedig nem nemzeti szocialista és akkor nem lehet igaza.“ (Goebbels beszéde 1934 márc. 21-én.) Hösei, ennek a filozófiának megfelelően: örömfüvek, stricik és spielik, áldozatai: filozófusok, tudósok és írók, bátrak, meg nem alkuvók és nagyok. Lessing és Mühsam legyilkolását, Ossietzky, Hiller és Renn börtönszenvedéseit lehet-e, szabad-e Kant-Goethe-Nietzsche filozófiájával igazolni?

A hitlerizmus tarsolya kinosan üres, ha belenyulsz, kezedet véresen húzod vissza. Ennyi az igazsága, ennyi a szelleme: revolver és bikacsók. De ezt nem szabad látni, ezt el kell kendőzni és ha a Mein Kampf, vagy Rosenberg mitosza nem elég, akkor rajta: szellemcinkosok hordjátok össze hetet-havat. Ami nem égett el a máglyán, abból gyorsan kiválasztani, kikölcsönözni, kilopni és hamisítani. Ha az öserdő nem elég, jöjjön Kant-Goethe és Nietzsche. Jöjjön a szellem önmaga ellen. Saját fegyvereivel végzünk vele. Zseniális trükk, jaj rá ne jöjjenek! De a Kant-Goethe-Nietzsche szellemében felnőtt intellektuelek kicsit jobban ismerik az irodalmat és a filozófiát, mint a propagandaminisztérium hivatalnokai és tolvajt kiáltva, tényleg tolvajt fognak. És ez a legveszedelmesebb pillanat, mert ha a csalás kislú, ha a tolvajlások napfényre kerülnek, akkor az egész SA-filozófiából csak Hitler marad és Goebbels: a kórosan felduzzasztott semmi: a fasizmus igazsága.

Amikor a leleplező emigráns „intellektuális demagógia“ felmutatja a semmit, amikor a Göringek tehetetlenül toporzékolnak, a porondra lépnek a segédhadak, a hitlerizmus külföldi intellektueljei: a Jules Romains-ok, a Milotayak és Neubauer Pálok, hogy a szellem nevében, a filozófia nevében Kant, Goethe és Nietzsche tanuskodásával igazolják a legvadabb szellemgyilkosságot: a német könyvmáglyát. Neubauer Kantról, Goethéről, Nagy Frigyesről beszél, ügyes ravaszul azokról, akiket az emigráns író használ fel tétele igazolására. Csak a legfontosabban felejt el, a lényegét, azt, hogy ennek a „meg-ejtő paradoxonnak“ a témája és kicsengése: a hitlerizmus. Neubauer a halottakról beszél, Nagy Frigyesről, aki „a politika terén Beethoven volt“, Kant örök békéjéről, Nietzsche-ről, a „jó európeerről“; legjobb, legszebb, legmegejtőbb szellemi rezdüléseiket fuvallázza el nekünk, de velük és általuk a hitlerizmust védi, mintha ezen szellemek humanizmusa, európeisége éppen most és éppen a hitlerizmus alatt is élne és éltetne. És itt van az intellektuális demagógia bűne, a tolvajt kiáltó itt lelepleződik mint tolvaj és így lesz az egész vádiratból lólábas rabulisztika.

Neubauer a Goethe-év „tul nem becsülhető nevelő és erkölcsi hatásáról“ beszél és elfelejti, hogy a Goethe-év a demagóg kisajátítás merénylete volt, a

fasizmus tudatos ideológiai előcsatározásának egyik állomása. „Wir müssen unsere barbarische Instinkte pflegen“: ez a Goethe-idézet a hitlerizmus csatalkiáltása és igazolása lett. „A német fasizmus csak ott érti meg Goethét, ahol ez a zseni a legmélyebbre süllyedt, ahol a teremő kinyilatkoztató erőnek a nyomát sem érezzük“: írta akkoriban K. A. Wittfogel. Igazáért a könyvmáglyára került! Hatnapos kerékpárverseny? Gyenge megtévesztő hasonlat, amikor Goethe fasiszta kisajátításáról van szó. Nietzscheből minden él ma Németországban, csak a „jó európeér“ nem. Nietzsche aki leírta az egyik legigazabb német mondatot — „Gut deutsch sein, heisst sich entdeutschen“ — ma a koncentrációs tábor lakója lenne. Hitler és Kant örök békéje: arcpirító farizeizmus. Hogy pedig Nagy Frigyesből ma csak a gránátosok és a csindarratták élnek, azt Hitler cécó-rendeletei cáfolhatatlanul igazolják. A voltaire-i Nagy Frigyes hazaárulás és hazugság, Fridericus ma az új német imperializmus pojácája és neve: Otto Gebühr. A Lutherizmus és hitlerizmus rokonvonalait azonnal fel lehet fedezni, ha az ember a reformációra gondolva, felidézi Münzer Tamás emlékét. Luther kocsiskáromkodásai, antiszociális dühkitörései a forradalmárral szemben, egy nivón állnak a Hitlerrek-Goebbelsek-Goeringek rádió-beszédeivel: forradalmi demagógia mindkettő. A Pál templomból a zsrnalisztika szégyene lett: a mai gleichschaltolt Frankfurter Zeitung, ahol megmászult Friedrich Sieburgok paskolják gyilkossá a német Untertant: „Wehrhaftigkeit als Wille und Vorstellung!“

Ez Németország! A német barbárizmus, az őserdő-atavizmus, a gyilkos indulatok kitenyészője, a gyilkos kultúra hordozója, mely a hitlerizmusban érte el tetőfokát. Ez Németország! A porosz imperialista szellem, a katonacsizma brutális barbarizmusa, melyre ma mindenképpen rá lehet olvasni Winckelmann elporladt sorait (levél Usterihez): „A porosz despotizmus a népek hóhéra, mely ebből a mi szerencsétlen országunkból az emberiség szégyenét fogja megteremteni, mindenki örök átkát.“ Ez Németország! Szellemgyilkos és könyvégető, embervadász és világgyujtogató. Mondhatná valaki: mit tudjátok ezt ti! Ott voltatok, láttátok, éreztétek? Hátha túloznak az emigránsook? Rájuk éppugy nem lehet adni, mint a külföldi Hitlerfalazókra. Jó. Kerestünk más tanut. Filozófiai kongresszusról lévén szó: filozófust, híreset, nagyot, akinek hiteléhez nem férhet kétség és aki ott él és lát. Jöjjön a koronatanu: Leopold Ziegler, a „Gestaltwandel der Götter“ a „Der ewige Buddha“, a „Das heilige Reich der Deutschen“ zseniális szerzője. Ez a Leopold Ziegler tavaly Németországban kiadott egy kis könyvet „Zwei Goethe-Reden“ címmel. Itt olvassuk a mai Németország szellemi helyzetéről a következőt: „Németország ma száz évvel Goethe halála után egy nehéz betegség delirios állapotában van. Beteg, aki kézzel-lábbal tiltakozik az ellen, hogy orvost hívjanak... Németország így kuruzslók kezébe került és a szellemnek minden formáját megbecsteleníti, amikor korlátoztságában az őállapothoz menekült.“

Ez Németország! A megbecstelenített szellem országa, kuruzslók vadászterülete, őserdő, Afrika! És akadnak intellektuelek, akik védeni tudják és magasztalni merik. Az intellektuális demagógia a fasizmusban, a hitlerizmusban találta meg méltó és legszégyenteljesebb kifejezését.

(Stósz)

Fábrý Zoltán

A PRAGAI FILOZÓFUSKONGRESSZUS. „A filozófiának kell a világ vezetőjévé lennie.“ Ezt a Plátótól kölcsönzött mottót írta zászlajára a szeptember 2—7-éig Prágában ülésező 8. filozófiai kongresszus. Több mint 600 „gondolkodó“ csődült össze a moldvaparti parlament nagytermébe, hogy kiki a saját képessége és képzettsége szerint járuljon hozzá a ma korproblémáinak elhomályosításához. Mert a kongresszus hangosan hirdetett jellegje plátói kívánságnak bizonyult az összesereglett bölcsek hangoskodása közben. Már a kongresszust megszervező R á d l professzor is a felhőkön nyargalt, amikor